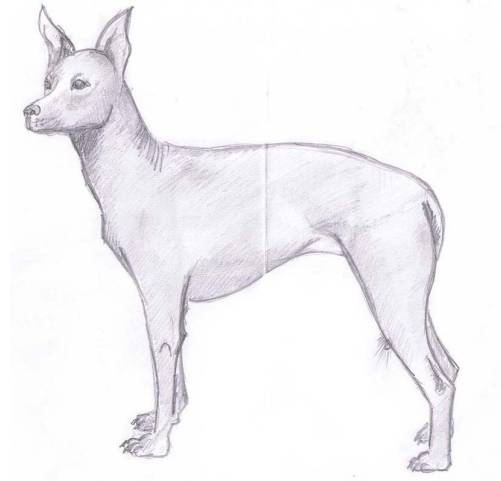

Rasspecifik avelsstrategi för Perro sin pelo del Peru

RASSPECIFIK AVELSTRATEGI

Vid avel inom små populationer styrs rasutvecklingen oftast till större delen av utländska uppfödare. Möjligheten att skapa en inhemsk population med inverkan på rasens internationella utveckling saknas inom överskådlig framtid. RAS för dessa raser bör därför prioritera konsumentnära mål såsom individens hälsa och funktion samt låg inavel utan hänsyn till populationsstorlek.

URCANIS målsättning är att främja avel av sunda, mentalt och exteriört goda hundar samt att bevara rasens specifika egenskaper i enlighet med rasstandarden, som dessutom är anpassade till samhällets krav. Rasens utveckling grundas på uppfödarnas val av avelsdjur samt på den användning som dessa får. Ärftlig variation är en förutsättning för rasens möjlighet att fortleva. Därför skall aveln vara målinriktad, långsiktig och hållbar. Med hållbar menas att den inte leder till brister avseende hälsa, mentalitet, funktion eller naturlig fortplantningsförmåga och inte heller tömmer rasen på genetisk variation.

URCANIS – Svenska urhundsklubben ansvarar tillsammans med Svenska spets och urhundsklubben och Svenska Kennelklubben för Perro sin pelo del Perus och dess utveckling i Sverige.

Avel och uppfödning skall ske i överensstämmelse med djurskyddslagstiftningen och Svenska Kennelklubbens grundregler.

Perro sin pelo del Peru (PSP)

Namnet Perro sin pelo del Peru betyder hund utan hår från Peru, rasen tillhör grupp 5 sektion 6 (spetslika hundar av urhundstyp). Det föds även pälsade hundar som hos andra hårlösa raser. Dom pälsade hundarna är inte godkända av PERU/FCI men får användas i avel i Skandinavien. En Perro sin pelo del Peru förekommer i tre storlekar.

Mankhöjd	Vikt
Liten: 25-40cm	Liten: 4-8kg
Mellan: 40-50cm	Mellan: 8-12kg
Stor: 50-65cm	Stor: 12-25kg

RASENS HISTORIK

När de spanska erövrarna på 1500-talet kom till det som senare blev Peru förundrades man över praktin i inkaIndianernas boningar. En av de legender som omgärdar rasen är när den spanska conquistadoren Francisco Pizarro utforskade de delar som idag utgör Peru upptäckte de riktiga hus med mörka svala rum, luxuöst smyckade med guld och orkidéer. I denna prakt fann man även fläckiga hårlösa hundar med nästan genomskinliga upprättstående öron.

Sägner säger att hundarna tillbringade dagarna inomhus då de var mycket känsliga för stark sol. På nätterna sprang de fritt i städerna. Så tros namnen Peruvian Inca orchid och Moonflower dog ha uppstått. Peruvian Inca orchid-benämningen förekommer fortfarande när det gäller mycket ljusa exemplar. De enfärgat mörka hundarna skulle då vara dag-hundar och de fläckiga natt-hundar.

Det finns också påståenden som säger att benämningarna som Moonflower dog och Peruvian Inca orchid är ett påfund av moderna uppfödare.

Enligt inkafolket hade de en helande inverkan på människor – botade astma, bronkit, reumatism och höll onda andar på avstånd.

Det finns påståenden som säger att pälsade PSP användes som jakthundar – de är vinthundslika och mycket snabba. Enligt andra källor användes de huvudsakligen som mat. Även påståenden som att hunden användes för att skicka meddelanden mellan byarna, därav förekommer även benämningen ”Perus brevduva”. Vid Arkeologiska utgrävningar har man funnit bevis för att hundar av denna typ funnits i området sedan 300f. Kr.

PSP i Världen

I Ursprungslandet Peru tros det finnas ca: 45 registrerade och ca: 220 oregistrerade.*

I USA finns det troligtvis ca 300 hundar. Där kallar rasen Peruvian Inca Orchid och man har där avlat inom landet så att vissa hundar har en egen typ som inte fullt ut liknar våra hundar i Eruopa och Peru. I USA och Frankrike är den pälsade godkänd både för avel och utställning.

Rasen finns även i Finland, Frankrike, Tjeckien (se tabeller) samt i Tyskland, Danmark, Holland, Slovakien, Slovenien, Ungern, Lettland och Ryssland och troligen i flera andra länder, men det är svårt att hitta några säkra uppgifter.

Rasens introduktion Sverige

De första hundarna kom till Sverige 1994. Dom 5 första hundarna var Fevian Von Lichtenberg från Tyskland, Caprioso Prim Rose Peru från Danmark, Andira och kullsyskonen Bulldobas Littlefeet och Bulldobas Lilli Cherokee från Finland. Av dessa 5 hundarna föddes dom första kullarna.

De första åren importerades det ett 10 tal hundar. Dock var flera importer släkt med den befintliga stammen och/eller varandra. Aldrig har det importerats en hund från ursprungslandet Peru till Sverige (innan detta dokumentets färdigställande).

REGISTRERINGSSTATISTIK

Under rasens 13 år (sedan 1994) har det i Sverige fötts 32 kullar.

Kullstatistik Sverige från SSK avelsdata

1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
0	1	4	3	2	0	6	2	3	3	6	1	1

Registreringsstatistik Sverige (import från 2004 inom parentes) från SSK avelsdata

1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
1	7	10	19	6	4	26	4	15	18	14	17	5 (4)

Registreringsstatistik Finland (import inom parentes)

1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
14 (2)	16 (2)	11 (2)	23 (1)	15 (1)	60 (4)	47 (4)	49 (2)	27	20 (2)

Registreringsstatistik Frankrike

1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
i.u	i.u	i.u	i.u	i.u	14	16	17	24	15

Registreringsstatistik Tjeckien

1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
14	19	15	5	27	25	24	39	49	59

HÄLSA

Allmänt

Riskzonerna hos försäkringsbolagen ligger i ett mellanläge, när populationen är mycket liten får en sjukdom/skada ett stort genomslag i statistiken.

Det förekommer ingen förlossningsproblematik och PSP har ett naturligt sätt att para, valpa och omhänderta sina valpar. Antal födda valpar per kull varierar. Genomsnittet ligger på ca 4 valpar (1995-2005).

Kullstorlekar genomsnitt

1995	1996	1997	1998	2000	2001	2002	2003	2004	2005
3,0	3,3	5,3	5,0	4,0	4,5	3,3	5,0	4,3	6,0

Rasen har inga kända rasbundna sjukdomar eller hälsostörningar, en PSP anses vara en frisk och fysiskt sund ras och kan uppnå en hög ålder.

Det har förekommit ett fåtal hundar med epilepsi både i Sverige och i Finland.

Tänder och bett

De nakna hundarna får enligt rasstrandad sakna ett flertal tänder. Hundar med tandförluster används i avel, på hundutställning får även hundar med tandförluster premieras. Tänderna kan vara rakare och ha en annan form än hos andra raser, medan andra har normalt utvecklade tänder. Oavsätt tändernas form, utseende och antal, är tänderna fullt användbara och en PSP har samma tuggbehov som andra raser.

Den pälsade varianten har generellt fullgod tandstatus och saknar sällan tänder.

Tunghäng

Tunghäng är ett tillstånd där hunden ständigt har sin tunga utanför munnen i varierad grad. Olika teorier om orsaken till tillståndet har förklarats som tandförlust och tungförlamning. Det finns idag dock inga säkra vetenskapliga teorier varför problemet uppstår. Tillståndet har i dagsläget okänd orsak och arvsång. Man skall iakttä stor försiktighet i avel med hundar som har tunghäng.

Allergier och hudproblem

Hundarna har inte högre kroppstemperatur än andra hundar – det är avsaknaden av päls som gör att de känns varmare.

Torr hud och pormaskar/acne är vanligt förekommande på hårlösa hundar. Men kan förebyggas med god skötsel av hundens hud.

Det har förekommit att PSP i andra länder har allvarliga hudproblem, detta är dock ingenting som uppmärksammats hos rasen i Sverige.

Även dom pälsade hundarna kan ha problem med eksem och allergier.

Hundar med allvarliga allergier och hudproblem ska inte användas i avel.

Det finns hundar som har reagerat på vissa vacciner. Reaktionen kan vara allt från stora röda utslag och svullen nos till ”halvdöd”, som kan uppstå och vara flera timmar.

Man bör ha i åtanke att PSP med fläckar som saknar pigment måste skyddas från starkt solljus. Det är inte lämpligt att låta en PSP vistas i en hundgård eller utomhus utan skydd mot sol, kyla, regn och vind.

Målsättning

Uppfödarna ska hålla sig informerade och endast avla på friska hundar. Hundens hälsa och välbefinnande skall alltid komma i första hand, dvs. störst hänsyn skall tas till hälsostörningar som orsakar stort lidande hos hunden. Man bör prioritera avel som gynnar avkommans möjlighet till ett långt liv utan hälsostörningar och som gynnar god funktion.

Rasklubben ska löpande hålla sig informerad och informera medlemmarna om det aktuella hälsoläget och om förekommande statistik och artiklar.

Population

Hög inavelsgrad innebär en rad negativa effekter, gener med negativ verkan dubbleras, Homozygotin ökar och gener går förlorade i rasen. **Rasens fortsatta utveckling är helt beroende av import av obesläktade individer.**

Närmare släktskap än kusin- parning 6,25 % rekommenderas inte. Genetisk variation är helt nödvändig för rasens överlevnad. Den svenska avelsbasen bör utnyttjas, kombinerat med obesläktade hundar.

De senaste årens förbättrade möjligheter att importera hundar och sperma har förändrat förutsättningar och därmed också möjligheten att påverka avelsbasen, vilket ger uppfödarna större möjligheter att påverka inavelsgraden positivt.

Inavelsgrad i tabellform (Från SSK avelsdata)

1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
3,6 %	18,4 %	-	14,5 %	7,7 %	15,1 %	6,5 %	5,8 %	7,7 %	0 %

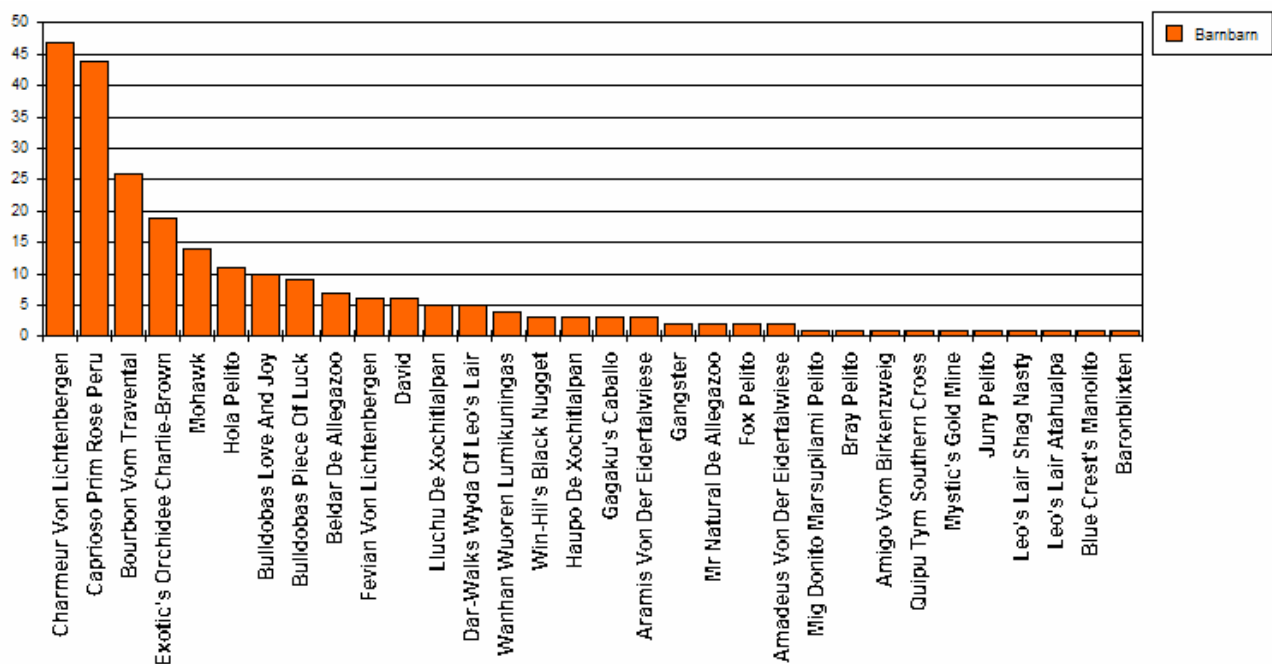
Inavel graden räknat på sista generationen (2002-2006) är 7,5 % och är därmed alldeles för hög. Uppfödarna bör beräkna inavelgrad före parning och sträva mot en så låg inavelgrad som möjligt.

Det är tillåtet och önskvärt att använda dom pälsade hundarna i avel i Sverige.

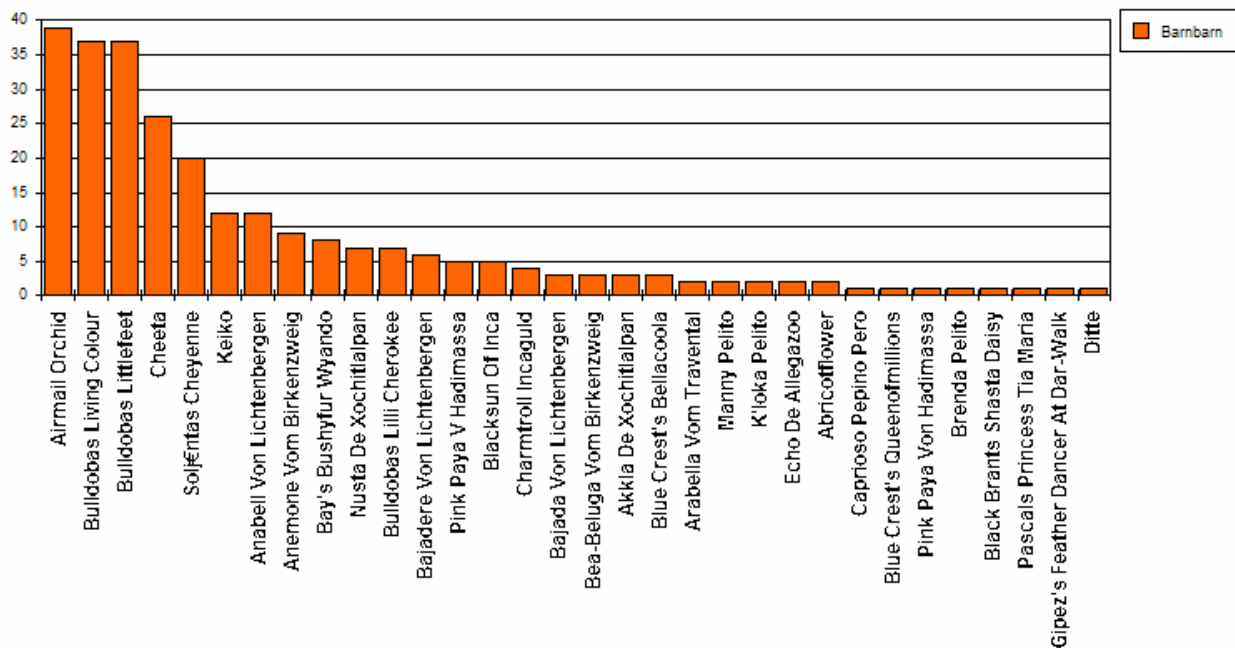
Användning av avelsdjur

Matadoravel skulle vara en katastrof för det framtida avelsarbetet. URCANIS rekommenderar max 2-3 kullar per hund gällande för både hanar och tikar.

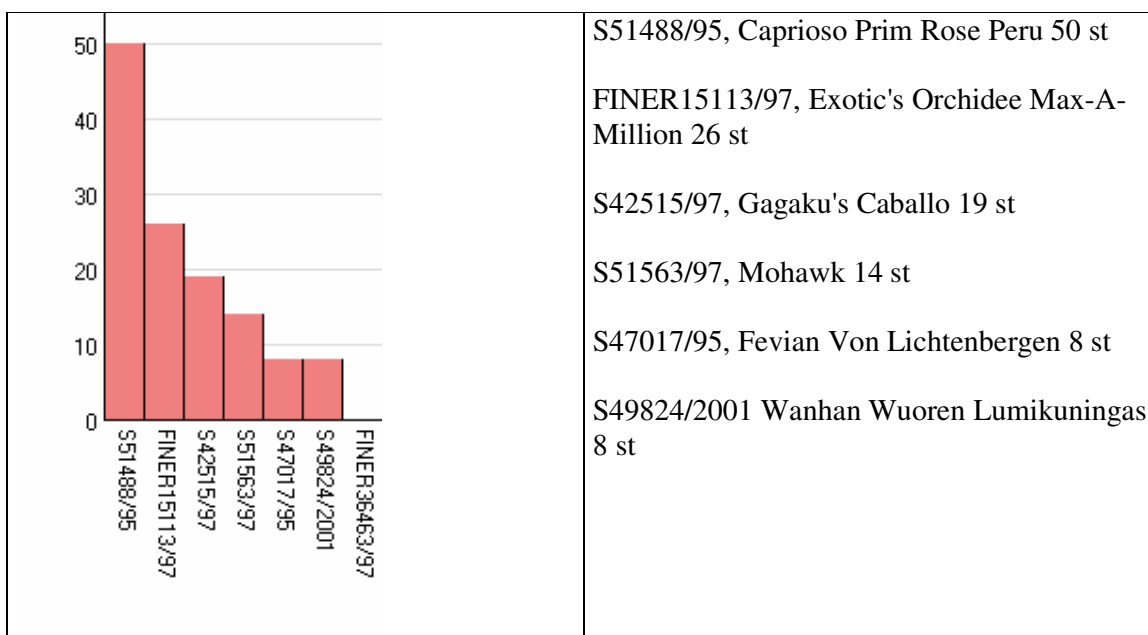
Barnbarnskurva - Hanhundar (Eftersom barnbarnskurvorna är så olika från Genetica lathunden och SKK avelsdata finns båda med tills vidare)

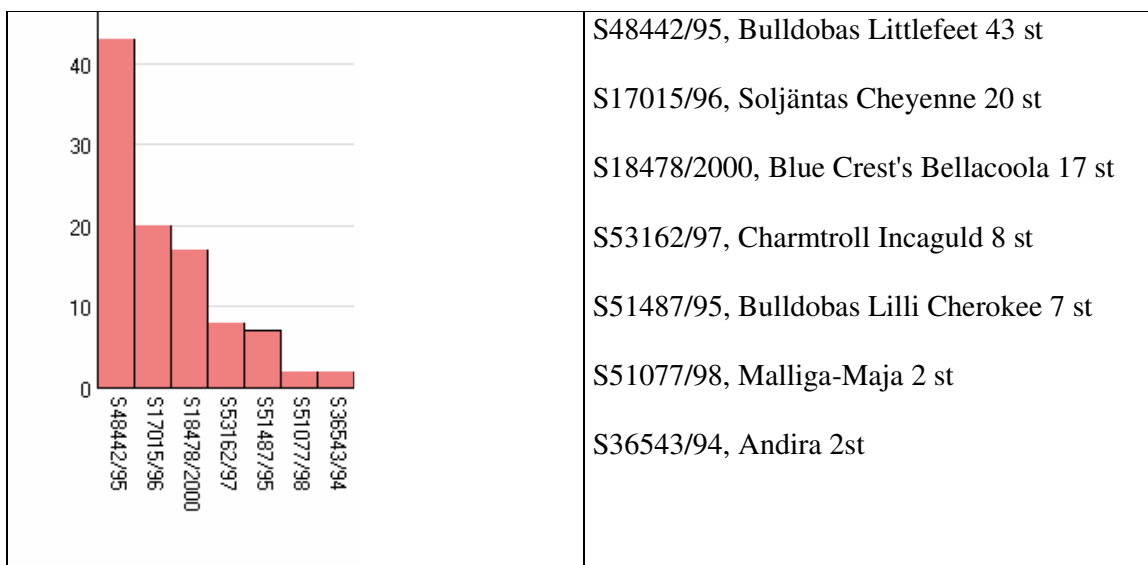
Barnbarnskurva – Tikar

Barnbarnkurva hanar från SKK avelsdata (svenskfödda)

Barnbarnkurva Tikar från SKK avelsdata (svenskfödda)

Målsättning

Det är nödvändigt att inavelsgraden minskas för att få en ökad genetisk variation på rasen. Målsättningen är att minska den till ett genomsnitt på högst 2,5 %. Det är uppfödarnas ansvar att se till att så många individer som möjligt används i aveln för att utnyttja varje generations möjligheter och därmed också att motverka enskilda hundars överutnyttjande i avel.

MENTALITET

Allmänt

En PSP skall vara vänlig och tillgiven mot sina närmaste men kan visa låg tillgänglighet mot främlingar. Den skall vara livlig och uppmärksam och en god vakthund. En PSP är mycket lojal och tillgiven mot sin flock och ägare.

Med andra ord en hund som värnar om sin integritet och väljer sina vänner med omsorg – vilket kan ta tid – mycket beroende på hur människorna betar sig. Om PSP visar låg tillgänglighet mot främlingar får den aldrig vara aggressiv eller ta till tänderna. Önskvärt när man hälsar på en PSP är att domare och övriga intresserade först hälsar på ägaren, efter detta är det dags att ge hunden en chans att komma och hälsa, titta inte hunden i ögonen, vänd gärna din sida emot hunden, sträck slapt ner din arm, låt hunden komma till dig och låt den lukta.

Varje PSP har en egen personlighet. Rasen är mycket läraktig. Den fattar snabbt vad den skall göra. Den är påhittig och kan själv lösa olika problem både på gott och ont.

Med hårt arbete och mycket motivation kan du nå långt, som i lydnad och agility. De kan bli uttråkade och kräver en ägare med fantasi för nya utmaningar.

Unghundsperioden kan vara väldigt krävande och det krävs att en PSP-valp tidigt tränas i olika miljöer och får träffa andra hundar och människor. Den behöver utsättas för olika miljöer och olika sorters ljud, lukter och människor, hundar med annat utseende och andra slags djur. Negativa erfarenheter kan vara svåra att övervinna och det är särskilt viktigt att den får positiva möten med andra hundar och människor under unghundsfasen.

PSP är en livlig och aktiv ras, med förmåga att reagera och röra sig mycket vigt och snabbt. Det har förekommit att vissa individer har ett tveksamt temperament. Med det menar vi överdrivna rädslor och aggressioner.

Liksom inkafolket dyrkar även PSP solen och den föredrar att ligga länge på soliga och varma platser.

En PSP kräver en viss erfarenhet av sin ägare och är generellt inte någon nybörjarhund.

Målsättning

Avel för mentala egenskaper anpassade till rasens funktion och samhällets krav.

Vi ska fortsätta att föda upp mentalt stabila hundar som klarar sig bra i dagens samhälle och som inte uppvisar beteendestörningar i form av överdrivna rädlereaktioner eller aggressivt beteende i oprovocerade eller för hunden vardagliga situationer. Det måste dock finnas en viss acceptans/förståelse för den reserverade* sidan hos rasen, så vi inte gör om rasen och tappar det rastypiska.

* Med reserverad menas; att PSP visar främmande personer lågt intresse.

Det är uppfödarnas ansvar att endast avla på stabila hundar med rastypiskt temperament.

Hundar med överdrivna rädslor och aggressioner skall inte användas i avel.

AVELSSTRATEGI

- Öka antalet faktiskt använda avelsdjur.
Genom att använda så många olika hanar och tikar som möjligt i avel.
- Fortsätta sträva mot så obesläktade parningskombinationer som möjligt.
Målet är att sänka inavelsgraden till 2,5 %.
Genom att varje planerad kull inavelsberäknas. Valpkullar med högre inavelsgrad än 6,25 % får ej valphänvisning genom rasklubben
- Verka för att nytt blod tillförs den svenska populationen. En lägre inavelsgrad är möjligt endast om nytt blod tillförs.
Genom att ständigt göra uppfödarna uppmärksamma på nödvändigheten att tillföra nya blodslinjer, samt uppmuntra uppfödarna att öka det internationella samarbetet.
- I avel endast använda hundar som uppnått en ålder av två år.
Genom att informera uppfödare om riskerna med tidig avelsdebut. En hund skall rimligtvis ha uppnått en vuxen hunds mognad och egenskaper. Möjligheten att upptäcka oönskade defekter och sjukdomar ökar om hunden väntar med avelsdebut.
- Rasklubben skall verka för att kunna fortsätta hålla en mycket stor tolerans och öppenhet mellan rasklubb, medlemmar och uppfödare. En öppen och ärlig kommunikation uppfödare emellan är ett bra och dessutom nödvändigt verktyg för att rasen skall utvecklas positivt i framtiden.
Genom att hålla medlemmar underättade om vad som sker och hur avelsarbetet fortgår, bl.a genom medlemstidningen och genom att ha regelbundna avelskonferenser.
- Kartlägga och dokumentera de hälsoproblem som kan uppstå inom rasen.
Genom att regelbundet skicka ut enkäter till hundägare och uppfödare. Hålla uppfödare och ägare informerade om den information som kommer fram.
- Uppfödarna ska hålla sig informerade och endast avla på friska hundar
- Matadoravel skulle vara en katastrof för det framtida avelsarbetet. Urcanis rekommenderar max 2-3 kullar per hund gällande både hanar och tikar.
- Det är uppfödarnas ansvar att endast avla på stabila hundar med rastypiskt temperament

VALPHÄNVISNING

Hundar med en inavelsgrad högre än 6,25 % får inte valphänvisning av URCANIS

Varje uppfödare inom PSP bör ha kunskap inom följande områden!

- ♠ Rasens historiska bakgrund och utveckling (inom men även utom Sverige).
- ♠ Aktuell population, dvs. nuläge för rasen.
- ♠ Målinriktningar och prioriteringar för framtiden.

I övrigt skall Svenska kennelklubbens grundregler och avelspolicy följas.

Förankring

RAS för PSP är hösten 2006 utskickad till samtliga uppfödare och ägare av rasen för påläsning och synpunkter.

KÄLLFÖRTECKNING

Agria

Folksam

IF

SKK: s rasstandard för Perro sin pelo de Peru

SKK avelsdata

SKK hunddata

SKK grundregler

Genetica Lathunden

Kennelklubben Finland

Kennelklubben Frankrike

Kennelklubben Tjeckien

Den nakna sanningen av A. Fernandez och R. Rhae

* (enligt Claudia Galves, president i föreningen bevara PSP i Peru).